

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2024.

Razred ili kategorija natjecanja: ispit za 8. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 50

Potpis članova Županijskoga povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

p
e
č
a
t

š
k
o
l
e

Mjesto i nadnevak:

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadatcima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena uporaba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova.

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

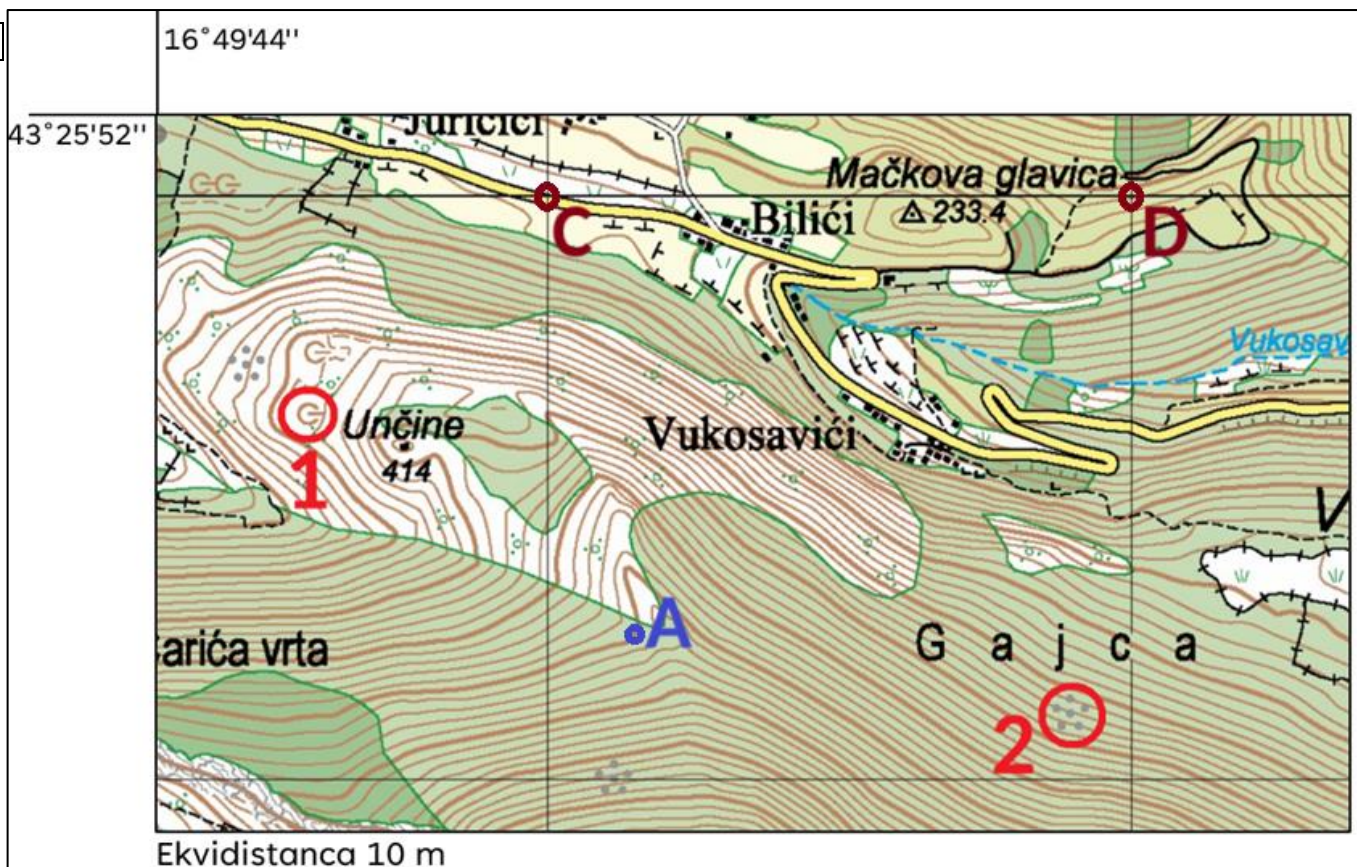
Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Županijsko povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Županijskomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadatcima boduju se ispravno riješene čestice. Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrta jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. Netočno se riješeni zadatci, odgovori napisani u zagradama, odgovori koji nisu ispravljeni prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Županijsko povjerenstvo.

**PRVA TRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA ISJEČKA
TOPOGRAFSKE KARTE.**

1

1. Koji od navedenih matematičkih elemenata nedostaje na topografskoj karti? (zaokruži slovo ispred točnoga odgovora)

- a) ekvidistanca b) koordinatna mreža c) mjerilo d) okvir karte

2

2. Naziv je topografskoga znaka unutar kruga označenoga brojem 1

_____, a naziv je topografskoga znaka unutar kruga označenoga brojem 2
_____.

2

3. Točkom i slovom A označena je izohipsa čija nadmorska visina iznosi

_____. Udaljenost između točaka C i D na priloženome isječku
topografske karte (bez uvećanja) iznosi 4 cm, a mjerilo je najkrupnije u kojemu se izrađuju
detaljne topografske karte. Ta udaljenost predočava zračnu udaljenost u prirodi od
_____ km.

Prostor za računanje:

**SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA TEKSTA O
GLOBALNOME NAVIGACIJSKOM SATELITSKOM SUSTAVU**

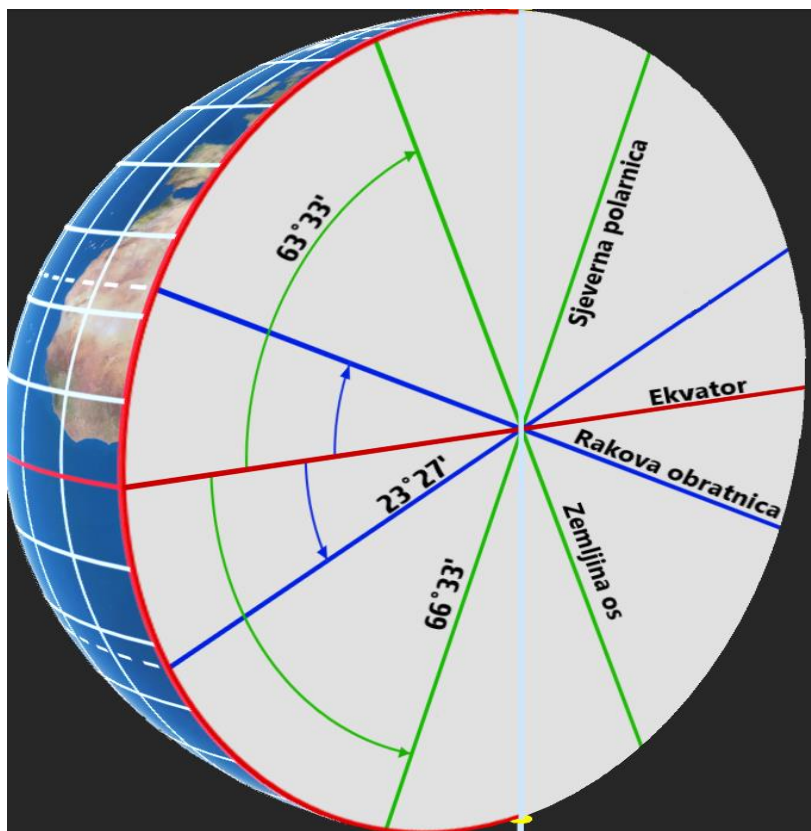
Prva generacija ovoga globalnog navigacijskog satelitskog sustava započela je s radom 2000. te se tad sastojala od triju satelita. U početku se pokrivenost odnosila samo na područje jedne države. Druga generacija sustava postala je operativna 2012. te je tad pokrivala cijeli kontinent. Treća generacija sustava započela je s radom tri godine poslije te je tad u funkciji bilo više od 30 satelita.

1

4. Ime je globalnoga navigacijskog satelitskog sustava opisanoga u tekstu

_____.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE ILUSTRACIJE.

3

5. Na ilustraciji su tri pogrešna pojma. Pronađi ih i prepisi u prvi stupac tablice, a uz njih u drugi stupac, u istome redu upiši točne pojmove.

POGREŠAN POJAM	TOČAN POJAM

U SLJEDEĆIM DVAMA ZADATCIMA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOGA ODGOVORA.

1

6. Koji je od navedenih nizova mjesnih vremena točan?

- a) Ogulin 15:28 – Đurđevac 15:32 – Drniš 15:36 – Vukovar 15:40 – Dubrovnik 15:44
- b) Ogulin 15:28 – Drniš 15:32 – Đurđevac 15:36 – Dubrovnik 15:40 – Vukovar 15:44
- c) Đurđevac 15:28 – Ogulin 15:32 – Ogulin 15:36 – Dubrovnik 15:40 – Vukovar 15:44
- d) Ogulin 15:28 – Đurđevac 15:32 – Drniš 15:36 – Dubrovnik 15:40 – Vukovar 15:44

1

7. Koja od navedenih tvrdnja o Pacifičkome vatrenom krugu nije točna?

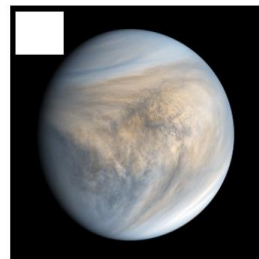
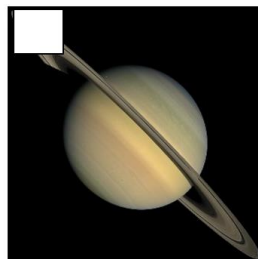
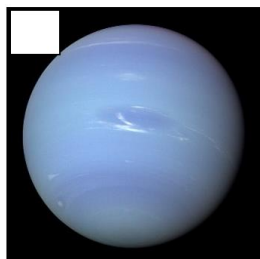
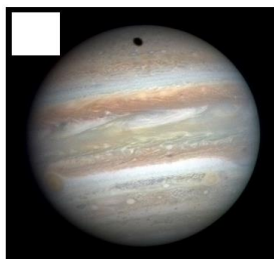
- a) Na istoku se dijelom proteže uz granicu litosferne ploče Cocos.
- b) Na zapadnome dijelu uglavnom prevladavaju konvergentne granice.
- c) Na istočnome se dijelu, uz Sjevernu Ameriku, pojavljuje transformni tip granice.
- d) U njemu se dogodi oko polovice svjetskih potresa.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA PLANETA.

2

8. Poveži opise s fotografijama planeta. Odgovarajuća slova upiši u kvadratiće na fotografijama. Jedno je slovo višak.

- A) najmanji broj prirodnih satelita B) oko njega kruži mjesec Ganimed
C) oko njega kruži mjesec Tetis D) najdulja revolucija E) oko njega kruži mjesec Titanija

U SLJEDEĆIM DVAMA ZADATCIMA POVEŽI PAROVE UPISOM SLOVA NA CRTU ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.

2

9. Navedene opise poveži s unutarnjim slojevima Zemlje.

- A) temperatura u ovome sloju raste do 4000 °C na dubini do 2900 km, ali unatoč tome stijene ostaju u krutom stanju te se vrlo sporo gibaju
- B) u ovome se sloju nalazi uglavnom žitka materija te je gibanje te materije glavni razlog nastanka Zemljina magnetskoga polja

_____ kontinentska kora _____ unutarnja jezgra _____ donji dio plašta
_____ gornji dio plašta _____ vanjska jezgra

2

10. Navedene opise poveži s odgovarajućom pustinjom.

A) pustinja koja je dobila ime po crvenoj boji

B) pustinja u Tarimskoj zavalu

_____ Gobi _____ Karakum _____ Kizilkum
 _____ Takla Makan _____ Thar

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽI POJMOVE UPISOM PRIPADAJUĆEGA SLOVA I BROJA NA CRTU.

3

11. Poveži lokaciju s odgovarajućim datumom i opisom.

_____ Split	A) 21. prosinca	1) datum polovice polarne noći
_____ Sydney	B) 26. rujna	2) najdulji dan u godini
_____ Južni pol	C) 21. lipnja	3) prvi datum nakon ljetnoga suncostaja kad je trajanje dana i noći približno jednako

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽI POJMOVE UPISOM PRIPADAJUĆEGA SLOVA I BROJA NA CRTU. JEDNO SLOVO I JEDAN BROJ NE MOGU SE POVEZATI.

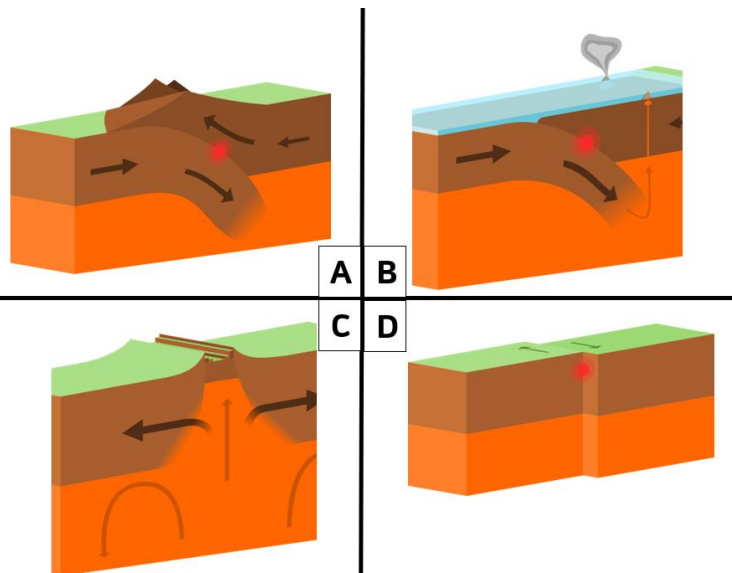
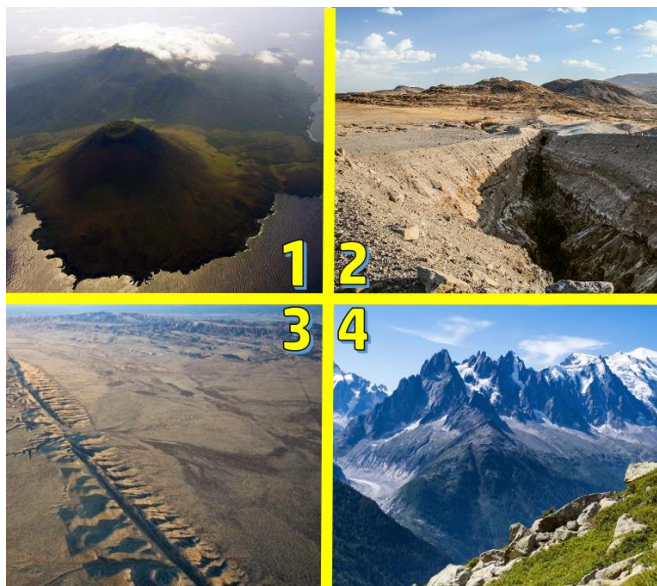
3

12. Poveži državu s pripadajućom fotografijom i ilustracijom granice litosfernih ploča.

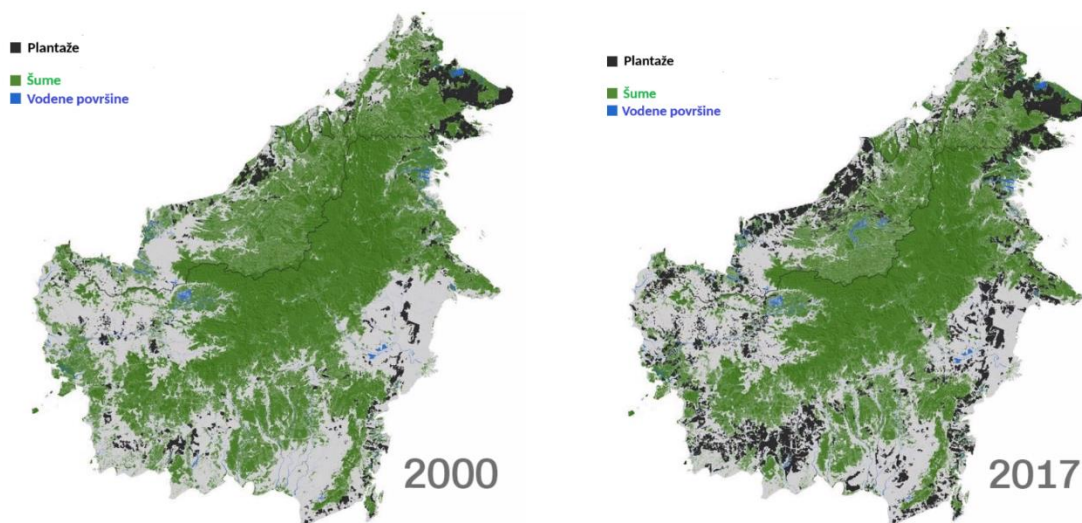
_____ središnja Etiopija

_____ sjever Filipina

_____ jugozapad SAD-a

SLJEDEĆIH PET ZADATAKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA I KLIMATSKOGA DIJAGRAMA.

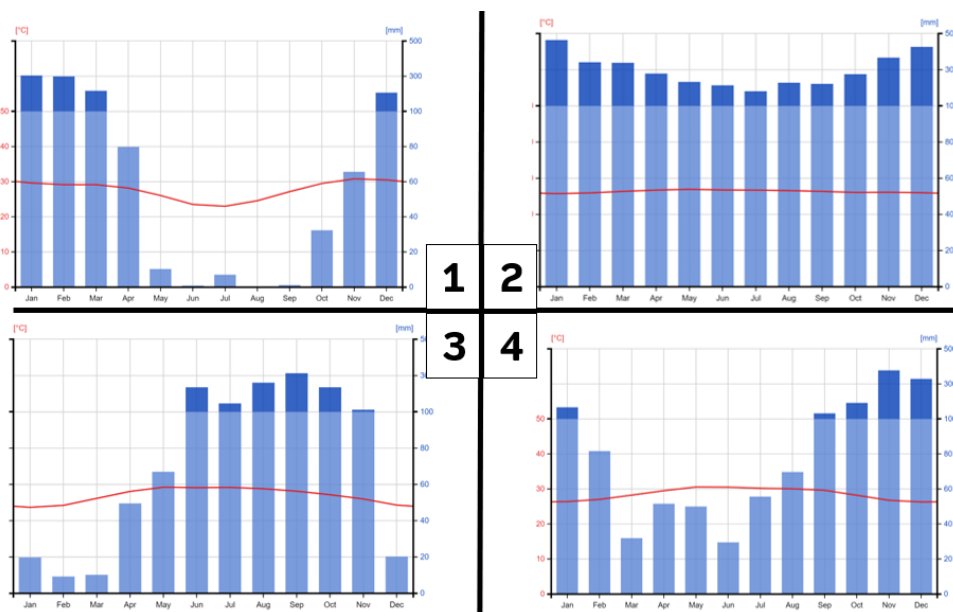
1

13. U parovima pojmova koji su podebljani i odvojeni kosim crtama u cijelosti zaokruži one pojmove koji su točni.

*Usporedbom geografskih karata iz 2000. i 2017. dolazi se do zaključka da je tijekom 2017. primjetan proces **forestacije/deforestacije**, dok su se površine pod plantažama **smanjile/povećale** u istome razdoblju.*

1

14. Kojim je brojem označen klimatski dijagram mjerne postaje na području velikoga azijskog otoka prikazanoga u prethodnome zadatku? (zaokruži slovo ispred točnoga odgovora)

a) brojem 1

b) brojem 2

c) brojem 3

d) brojem 4

1

15. Koja je najniža srednja mjesečna temperatura na područjima s tim tipom klime? (zaokruži slovo ispred točnoga odgovora)

- a) 16 °C b) 18 °C c) 20 °C d) 22 °C

1

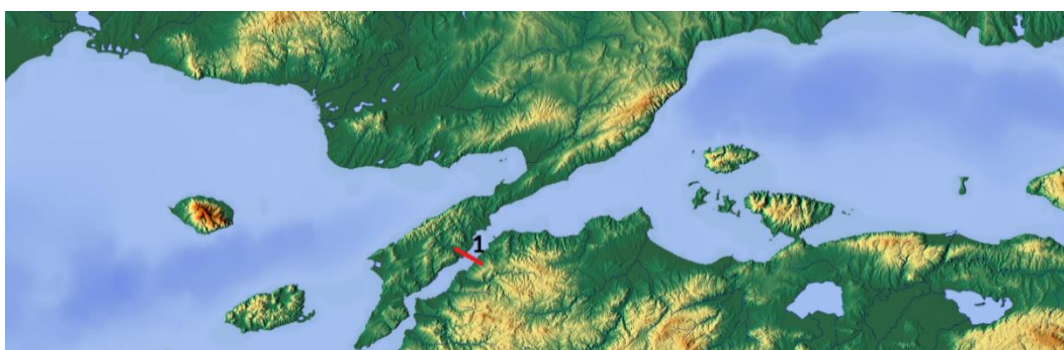
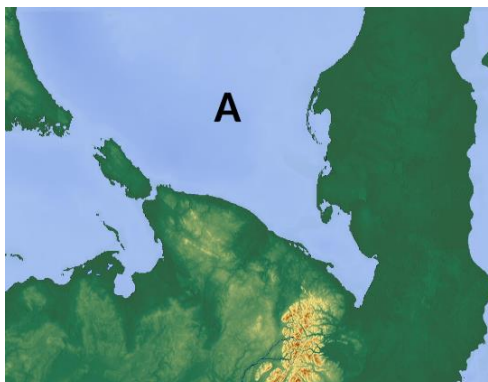
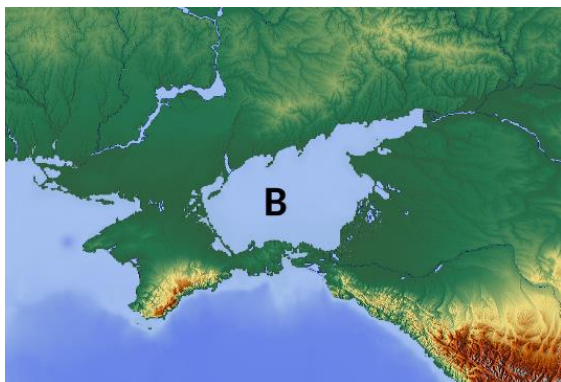
16. Koja je od navedenih tvrdnja o geografskome smještaju navedenoga otoka točna? (zaokruži slovo ispred točnoga odgovora)

- a) Nalazi se samo na sjevernoj i istočnoj polutci.
b) Nalazi se samo na južnoj i istočnoj polutci.
c) Nalazi se na sjevernoj, južnoj i istočnoj polutci.
d) Nalazi se na južnoj, zapadnoj i istočnoj polutci.

1

17. Ime je prikazanoga otoka _____.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA KOJE PRIKAŽUJU DIJELOVE GRANICE EUROPE I AZIJE.

2

18. Ime je mora na karti označenoga slovom A _____, a ime je mora na karti označenoga slovom B _____.

1

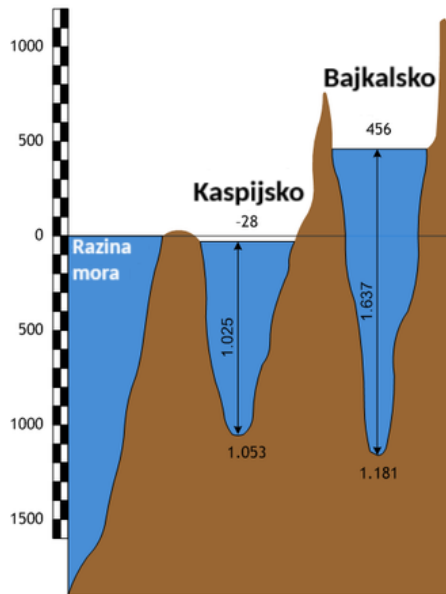
19. Godine 2023. pušten je u promet jedan od malobrojnih transkontinentalnih mostova – most *Canakkale 1915*, koji je na karti označen crvenom linijom i brojem 1. Ime je morskoga tjesnaca preko kojega prelazi most _____.

1

20. Koji je od navedenih klimatskih tipova raširen na širemu području mosta?

- a) umjereno topla vlažna b) sredozemna c) sinijska d) stepska

**U SLJEDEĆEMU ZADATKU DVA SU TOČNA ODGOVORA. ZAOKRUŽI SLOVA
ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

2

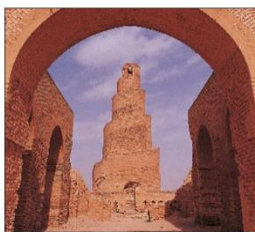
21. Koje su od navedenih tvrdnja točne?

- a) Oba se jezera nalaze uz područje kratona.
- b) Oba se jezera nalaze na području umjerene klime.
- c) Sjeverni je dio Kaspijskoga jezera sjevernije od sjevernoga dijela Bajkalskoga jezera.
- d) Nadmorska visina površine Bajkalskoga jezera slična je nadmorskoj visini površine Mrtvoga mora.
- e) Kaspijsko jezero slanije je od Bajkalskoga.

**SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA
LOKALITETA POD ZAŠTITOM UNESCO-a.**

2

22. Na fotografijama su prikazani lokaliteti pod zaštitom UNESCO-a. Na crte ispod fotografija upiši ime regije Azije kojoj pripadaju. Za dvije regije nisu priložene fotografije.

**U SVAKOME OD SLJEDEĆIH TRIJU ZADATAKA DVA SU TOČNA ODGOVORA.
ZAKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

2

23. Koja su od navedenih područja proglašena kineskim specijalnim administrativnim regijama?

- a) Macao
- b) Tajvan
- c) Tibet
- d) Hainan
- e) Hong Kong

2

24. Koji su od navedenih gradova smješteni uz tok rijeke Chang Jiang (Jangce)?

- a) Qingdao
- b) Jinan
- c) Peking (Beijing)
- d) Šangaj (Shanghai)
- e) Vuhan (Wuhan)

2

25. Koje su od navedenih tvrdnja o reljefu Azije točne?

- a) Arapski i Dekanski štit bili su dio Gondvane.
- b) Najsjevernija je mlada planina Azije Toros.
- c) Pamir se pruža uz obalu Bajkalskoga jezera.
- d) Na području Bengalske nizine sastaju se Brahmaputra i Ind.
- e) Rijeka Sungari najvažnija je rijeka Mandžurske nizine.

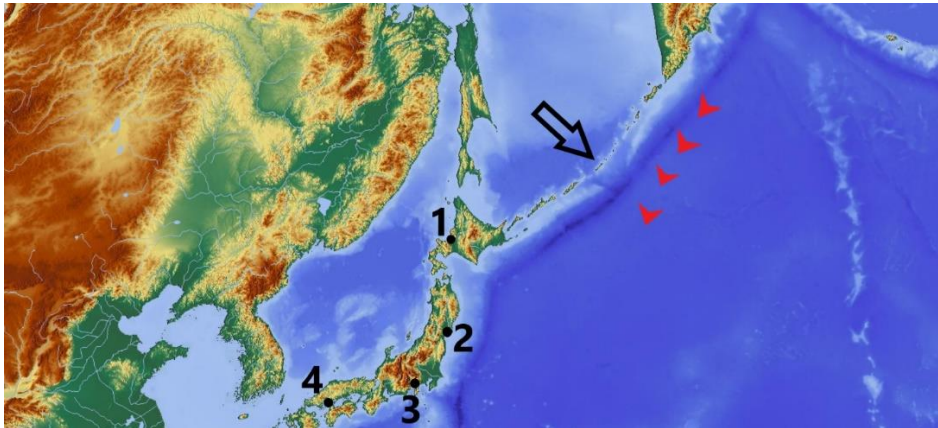
**U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽI POJMOVE UPISOM
PRIPADAJUĆEGA SLOVA I BROJA NA CRTU. JEDNO SLOVO I JEDAN BROJ NE
MOGU SE POVEZATI.**

3

26. Poveži rijeku s područjem izvora i ušćem.

___ Ind	A) Karakorum	1) Aralsko jezero
___ Tigris	B) Taurus	2) Arapsko more
___ Amu-Darja	C) Tibet	3) Bengalski zaljev
	D) Pamir	4) Perzijski zaljev

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE JAPANA, FOTOGRAFIJE I KLIMATSKOGA DIJAGRAMA.

2

27. Ime je morske struje čiji je smjer kretanja na karti označen crvenim strelicama _____, a ime je otočne skupine označene crnom strelicom _____.

1

28. Planina se s fotografije nalazi na lokaciji koja je na karti označena brojem _____. Ime je planine _____.

1

29. Ime je japanske izvorne religije kojoj je navedena planina sveto mjesto _____.

1

30. Klimatski dijagram pripada gradu koji je na karti označen točkom i brojem _____.

